

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG (VAT)

Źródła prawa

Istota i zasady podatku VAT

Podatnicy VAT

Rejestracja dla celów VAT

Podstawy prawne podatku VAT w Polsce i w UE

Wykaz aktów prawnych regulujących podatek VAT

- źródła prawa krajowego
- źródła prawa unijnego

Źródła prawa krajowego

- Konstytucja
- **Ustawa z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług [2020.01.23 Tekst jednolity](#)**
Dz. U. z 2020 r. poz. 106
- Rozporządzenia

Regulacje polskie jako pochodna przepisów Wspólnotowych

- **Traktat Akcesyjny** – Polska zobowiązała się od dnia przystąpienia do Wspólnoty przejąć całe prawo wspólnotowe oraz dorobku prawnego Wspólnoty.
- Z dniem 1.05.2004 r. Polska została więc związana postanowieniami Traktatów założycielskich i aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty także przed dniem jej przystąpienia (dotyczy również orzecznictwa ETS). Pierwszeństwo prawa wspólnotowego nad prawem krajowym – zostało potwierdzone w Konstytucji RP.
- Ustawa o VAT stanowi implementację Dyrektywy Rady 77/388/EWG (obecnie Dyrektywa Rady 2006/112/WE).

Wspólnotowe źródła prawa podatkowego (podstawowe)

- Traktat o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. Nr 90 z 2004 r., poz. 864/2) [TWE]
- Dyrektywa Rady 2006/112/WE z 28 listopada 2006 r. (dawniej VI Dyrektywa Rady 77/388/EWG z 17 maja 1977 r.)
- Rozporządzenie Rady Nr 1777/2005 z 17 października 2005 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 77/388/EWG

Rola Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

- Art. 220 TWE: ETS czuwa nad poszanowaniem prawa w wykładni i stosowaniu TWE
- Art. 234 TWE: ETS orzeka w trybie prejudycjalnym o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty
- Art. 10 TWE: państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z TWE lub z działań instytucji Wspólnoty (a więc również ETS)

Możliwość bezpośredniego stosowania przepisów Dyrektywy

Określone przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości [**ETS**] zasady stosowania przepisów Dyrektyw bezpośrednio, tj. z pominięciem prawa krajowego.

Przepisy Dyrektywy muszą być bezwarunkowe (*unconditional*) oraz wystarczająco precyzyjne (*sufficiently precise*) i jednocześnie:

- nie zostały wdrożone do krajowego systemu prawnego, lub
- zostały wdrożone nieprawidłowo, lub
- zostały wdrożone z naruszeniem terminu

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

- powszechny podatek obrotowy od obrotu netto
- wielofazowy
- podatek pośredni
- podatek typu konsumpcyjnego
- podatek państwowy

Podatek od obrotu netto

- obciąża on tylko wartość dodaną w danej fazie obrotu przez podatnika;
- podstawę opodatkowania stanowi jedynie kwota obrotu dokonanego w danej fazie pomniejszona o kwotę obrotu zrealizowanego w fazie poprzedniej

PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ A PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

- **podatek od wartości dodanej - rozumie się przez to podatek od wartości dodanej nakładany na terytorium państwa członkowskiego, z wyjątkiem podatku od towarów i usług nakładanego tą ustawą;**
- **podatkiem od wartości dodanej w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług jest więc podatek od wartości dodanej na terytorium innego państwa członkowskiego, zgodnie z dyrektywą 112.**

Podstawowe zasady podatku VAT

VAT to podatek od towarów i usług, który stanowi główne źródło dochodów budżetu państwa.

Podatnik sam oblicza i wpłaca do właściwego urzędu skarbowego podatek.

Podatek VAT stanowi, co do zasady, różnicę pomiędzy VAT uzyskanym ze sprzedaży towarów klientom (**podatek należny**) a VAT zapłaconym przy zakupie towarów (**podatek naliczony**).

Podstawowe zasady podatku VAT

VAT jako powszechny podatek obrotowy obciążający tzw. wartość dodaną na każdym etapie produkcji i dystrybucji poszczególnych dóbr (towarów i usług) w Polsce obowiązuje od 1993 r.

Od 1 maja 2004 r. jego kształt dostosowano do wspólnego unijnego systemu podatku od wartości dodanej.

Aby VAT nie stał się narzędziem utrudniającym swobodny przepływ towarów w ramach UE, w prawie wspólnotowym istnieją zasady regulujące ten podatek.

ZASADY DOTYCZĄCE PODATKU VAT

- Zasada powszechności opodatkowania
- Zasada neutralności
- Zasada proporcjonalności
- Zasada opodatkowania konsumpcji
- Zasada jednokrotności poboru podatku
- Zasada wielofazowości opodatkowania
- Zasada potrącalności podatku

ZASADA POWSZECHNOŚCI OPODATKOWANIA

Powszechność podmiotowa

- opodatkowaniu podlega, co do zasady, każdy obrót, niezależnie od tego, przez kogo został dokonany

Powszechność przedmiotowa

- opodatkowaniu podlega, co do zasady, obrót wszelkimi towarami i usługami

ZASADA NEUTRALNOŚCI

- **podatek powinien być neutralny dla jego podatników, czyli gwarantować podatnikowi (przedsiębiorcy) możliwość przerzucenia ciężaru podatku na ostatecznego nabywcę towaru lub usługi, czyli konsumenta;**
- **jest realizowana poprzez prawo podatnika do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego będącego elementem składowym ceny towaru lub usługi, które nabył w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej;**
- **neutralność należy również rozumieć w ten sposób, że podatek od towarów i usług nie powinien zakłócać wolnej konkurencji na rynku.**

ZASADA OPODATKOWANIA KONSUMPCJI

- podatek od towarów i usług w sensie ekonomicznym obciąża ostatecznego nabywcę dobra, czyli konsumenta, ponieważ nie ma on możliwości przerwania jego ciężaru na inny podmiot

ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

- **kwota podatku powinna być ustalona w sposób proporcjonalny do ceny towaru lub usługi;**
- **została unormowana w art.1 ust. 2 dyrektywy 112, który między innymi stanowi, że podatek powinien być dokładnie proporcjonalny do ceny towarów i usług;**
- **jest realizowana przez zastosowanie stałej stawki procentowej, co powoduje, że każde zwiększenie lub obniżenie ceny towaru lub usługi powoduje zwiększenie lub obniżenie kwoty należnego podatku**

ZASADA JEDNOKROTNOŚCI OPODATKOWANIA

- **w stosunku do jednej czynności opodatkowanej podatek powinien być pobrany tylko jeden raz;**
- w myśl tej zasady niedopuszczalne jest zatem podwójne opodatkowanie czynności lub brak poboru podatku w ogóle;
- ryzyko złamania tej zasady występuje w obrocie transgranicznym, dlatego też dyrektywa 112 i w konsekwencji akty prawne państw członkowskich stanowiące wdrożenie jej regulacji zawierają unormowania określające miejsce świadczenia, na przykład art. 28a – art. 28o u. p. t. u. to przepisy wyznaczające miejsce świadczenia przy transgranicznym świadczeniu usług

ZASADA WIELOFAZOWOŚCI OPODATKOWANIA

- opodatkowaniu podlega każdy etap obrotu, aż do nabycia dobra w celu konsumpcji przez ostatecznego nabywcę, czyli konsumenta

ZASADA POTRĄCALNOŚCI PODATKU

- podatek od towarów i usług, jako podatek od obrotu netto, cechuje to, że **każdemu z podatników na swoim etapie obrotu przysługuje prawo do odliczenia (potrącenia) od swojego podatku należnego, czyli podatku wynikającego z zastosowania stawki podatkowej do obrotu zrealizowanego w tej fazie, kwoty podatku naliczonego, czyli podatku zapłaconego w poprzedniej fazie obrotu podczas dokonywania zakupu dóbr;**
- ujęta w sposób ogólny w art. 1 ust. 2 dyrektywy 112 oraz w art. 86 ust. 1 u. p. t. u., który stanowi, że w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego

ISTOTA ZASADY POTRĄCALNOŚCI

- **Podatek należny - Podatek naliczony =
Podatek do zapłacenia (ewentualnie zwrot podatku)**

ISTOTA ZASADY POTRĄCALNOŚCI

- Kwota podatku naliczonego wynika z **faktur wystawionych przez dostawców, ponieważ obliczenie wysokości podatku w podatku od towarów i usług opiera się na metodzie fakturowej;**
- Podatnik nie przeprowadza obliczenia polegającego na ustaleniu wartości zakupów i zastosowaniu do niej właściwej stawki, lecz **przyjmuje kwotę od odliczenia w takiej wysokości, jaka została obliczona przez dostawców towarów i usług, i wykazana przez tych dostawców w dokumentach sprzedaży, czyli fakturach**

Zasady sformułowane w orzecznictwie ETS

- zasada powszechności opodatkowania
- zasada neutralności
- zasada proporcjonalności
- zasada faktycznego opodatkowania konsumpcji
- zasada zachowanie warunków konkurencji
- zasada unikania podwójnego opodatkowania
- zasada potrącalności
- zasada wielofazowości
- zasada bezpośredniej skuteczności Dyrektyw

Zasady sformułowane w orzecznictwie ETS

Najważniejsze z nich to:

- neutralność – oznaczająca, że ciężar ekonomiczny tego podatku ponosi wyłącznie ostateczny konsument towaru lub usługi, będący końcowym ogniwem obrotu, gdyż na każdym etapie obrotu podatnicy korzystają z prawa do odliczenia od podatku należnego podatku zapłaconego przy nabyciu towarów i usług,
- powszechność - występująca na dwóch płaszczyznach: jako obciążenie podatkiem od towarów i usług każdego etapu obrotu towarem lub usługą oraz obciążenie tym podatkiem możliwie szerokiego katalogu dóbr i usług,
- zasada unikania podwójnego opodatkowania oraz braku opodatkowania - oznacza dążenie do jednokrotnego opodatkowania tej samej fazy obrotu,
- zasada zachowania konkurencji - mająca na celu zapewnienie podatnikom działającym w różnych państwach członkowskich tych samych warunków opodatkowania.

PODATNICY VAT

Art. 15.

1. Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

1a. Podatnikiem, o którym mowa w ust. 1, jest także jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej stanowiąca przedsiębiorstwo w spadku w okresie od otwarcia spadku do dnia wygaśnięcia:

- 1) zarządu sukcesyjnego albo
- 2) uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony i dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

1b. Podatnika, o którym mowa w ust. 1a, uznaje się za podatnika kontynuującego prowadzenie działalności gospodarczej zmarłego podatnika.

Definicja działalności gospodarczej dla celów VAT

- Działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.
- Za wykonywaną samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, nie uznaje się czynności:
 - 1) z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 12 ust. 1-6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 2) z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 13 pkt 2-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, jeżeli z tytułu wykonania tych czynności osoby te są związane ze zlecającym wykonanie tych czynności prawnymi więzami tworzącymi stosunek prawny pomiędzy zlecającym wykonanie czynności i wykonującym zlecane czynności co do warunków wykonywania tych czynności, wynagrodzenia i odpowiedzialności zlecającego wykonanie tych czynności wobec osób trzecich.

Definicja działalności gospodarczej dla celów VAT

- Za zgodą naczelnika urzędu skarbowego, właściwego dla osoby prawnej podatnikami mogą być również jednostki organizacyjne osoby prawnej, będącej organizacją pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020) prowadzące działalność gospodarczą, jeżeli samodzielnie sporządzają sprawozdanie finansowe.
- 4. W przypadku osób fizycznych prowadzących wyłącznie gospodarstwo rolne, leśne lub rybackie za podatnika uważa się osobę, która złoży zgłoszenie rejestracyjne, o którym mowa w art. 96 ust. 1.
- 5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do osób fizycznych prowadzących wyłącznie działalność rolniczą w innych niż wymienione w ust. 4 przypadkach.
- 6. Nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

PODATNICY VAT

Art. 16. Podatnikami są również osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, niebędące podatnikami, o których mowa w art. 15, dokonujące okazjonalnie wewnątrzwspólnotowej dostawy nowych środków transportu.

Przykład: podatnikiem jest Jan Kowalski nieprowadzący samodzielnie działalności gospodarczej, który sprzedaje jednorazowo nowy samochód do Niemiec.

PODATNICY VAT

Art.17. 1. Podatnikami są również osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne:

- 1) na których ciąży obowiązek uiszczenia cła, również w przypadku, gdy na podstawie przepisów celnych importowany towar jest zwolniony od cła albo cło na towar zostało zawieszane, w części lub w całości, albo zastosowano preferencyjną, obniżoną lub zerową stawkę celną;
- 2) uprawnione do korzystania z procedury uszlachetniania czynnego lub procedury odprawy czasowej, w tym również osoby, na które zgodnie z odrębnymi przepisami, zostały przeniesione prawa i obowiązki osoby uprawnionej do korzystania z procedury;
- 3) dokonujące wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów;

PODATNICY VAT

4) nabywające usługi, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) usługodawcą jest podatnik nieposiadający siedziby działalności gospodarczej oraz stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, a w przypadku usług, do których stosuje się art. 28e, podatnik ten nie jest zarejestrowany zgodnie z art. 96 ust. 4,
- b) usługobiorcą jest:
 - w przypadku usług, do których stosuje się art. 28b - podatnik, o którym mowa w art. 15, lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, o którym mowa w art. 15, zarejestrowana lub obowiązana do zarejestrowania zgodnie z art. 97 ust. 4,

Płatnik podatku VAT

Art. 18. Organy egzekucyjne określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, z późn. zm.) oraz komornicy sądowi wykonujący czynności egzekucyjne w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego są płatnikami podatku VAT od dostawy, dokonywanej w trybie egzekucji, towarów będących własnością dłużnika lub posiadanych przez niego z naruszeniem obowiązujących przepisów.

MAŁY PODATNIK

Przez małego podatnika rozumie się podatnika podatku od towarów i usług:

- **którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro;**
- **prowadzącego przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzającego funduszami inwestycyjnymi, zarządzającego alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będącego agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisju - jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 euro.**
 - przy czym przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1.000 zł;

MAŁY PODATNIK

Ponadto, małym podatnikiem VAT może zostać podatnik rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności opodatkowanych VAT, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży kwot limitów.

- Przeliczenia kwot limitów wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na dzień 1 października 2019 r. wyniósł 4 zł 37 gr.
- Wobec czego, w 2020 r. małym podatnikiem VAT będzie podatnik u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2019 r. 5 248 000 zł, a w przypadku drugiego limitu - nie przekroczyła kwoty 197 000 zł.

MAŁY PODATNIK

Dla tej kategorii podatników ustawodawca przewidział pewne szczególne rozwiązania co do **momentu powstania obowiązku podatkowego, jak i rozliczenia podatku;**

Zwolnienia podatkowe podmiotowe

Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł, z tym, że do wartości sprzedaży nie wlicza się kwoty podatku od towarów i usług;

Zwolnienie to jest prawem podatnika, ponieważ może on z niego zrezygnować składając oświadczenie naczelnikowi urzędu skarbowego we właściwym terminie; jeżeli jednak wartość sprzedaży zwolnionej od podatku przekroczy kwotę 200 000 zł, **zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczone tę kwotę**

Zwolnienia podatkowe podmiotowe

- Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika rozpoczynającego w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności określonych w art. 5, jeżeli przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, kwoty określonej w ust. 1.
- 10. Jeżeli faktyczna wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na podstawie ust. 9, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej, przekroczy w trakcie roku podatkowego kwotę określoną w ust. 1, **zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczone tę kwotę.**

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Rejestracja w zakresie podatku od towarów i usług dotyczy osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, wykonujących samodzielnie działalność gospodarczą jako:

- producenci,
- handlowcy,
- usługodawcy, w tym podmioty pozyskujące zasoby naturalne,
- rolnicy.

Rejestracja dotyczy też działalności osób, które wykonują zawody:

- prawnicze,
- w zakresie doradztwa, z wyjątkiem doradztwa rolniczego związanego z uprawą i hodowlą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, a także związanego ze sporządzaniem planu zagospodarowania i modernizacji gospodarstwa rolnego,
- jubilerskie.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Obowiązek rejestracji jako podatnik VAT powstaje, jeżeli wartość sprzedaży w poprzednim roku przekroczyła kwotę **200 tys. zł.**

Do wartości sprzedaży:

- nie wlicza się kwoty podatku oraz
- nie bierze się pod uwagę dostaw towarów i świadczonych usług uwzględnionych w [art. 113 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług](#) (m.in. wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów oraz sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju oraz sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju).
- Jeżeli podatnik rozpoczyna działalność w trakcie roku, to limit oblicza proporcjonalnie do liczby miesięcy, jakie pozostały do zakończenia danego roku kalendarzowego.
- **Przykład:** przedsiębiorca rozpoczął działalność gospodarczą 31 stycznia 2019 r. Limit uprawniający do zwolnienia z VAT w 2019 r. dla takiego przedsiębiorcy wynosi 183 561,64 zł. Wartość limitu zwolnienia z VAT obliczono według wzoru: $200\ 000\ \text{zł} \text{ (kwota limitu VAT)} \times 335 \text{ (liczba dni prowadzenia działalności do końca roku)} / 365 \text{ (liczba dni w roku)} = 183\ 561,64\ \text{zł}$.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Podatnik jest zwolniony z obowiązku rejestracji jako podatnik VAT

- Niezależnie od wartości sprzedaży, jeżeli wykonuje wyłącznie czynności wymienione w [art. 43 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług](#) (np. usługi medyczne, opieka nad osobami niepełnosprawnymi) - jest to tzw. **zwolnienie przedmiotowe**.
- Jeżeli nie przekroczy limitu sprzedaży 200 tys. zł lub, gdy rozpoczyna działalność w trakcie roku, limitu ustalonego proporcjonalnie do liczby miesięcy w roku, w jakich będzie ją prowadzić - jest to tzw. **zwolnienie podmiotowe**.

Status podatnika zwolnionego oznacza, że firma nie musi składać deklaracji rozliczających VAT (np. [VAT-7](#) albo [VAT-7K](#)).

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Kiedy podatnik może (ale nie musi) zarejestrować się jako podatnik VAT

- gdy rozpoczyna działalność w bieżącym roku podatkowym i wie, że nie przekroczy limitu wartości sprzedaży 200 tys. zł netto, obliczanego proporcjonalnie do liczby miesięcy w roku w jakich będzie prowadzić działalność gospodarczą,
- w ubiegłym roku wykazał przychody ze sprzedaży nie przekraczające limitu 200 tys. zł netto,
- wykonuje wyłącznie czynności wymienione w art. 43 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług (stanowią katalog czynności zwolnionych przedmiotowo z VAT),
- jeśli nie ma w Polsce siedziby działalności gospodarczej, stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałego miejsca zamieszkania lub zwykłego miejsca pobytu i wykonujesz na terytorium Polski wyłącznie czynności takie jak np. usługi transportowe, lub usługi telekomunikacyjne świadczone na rzecz osób niebędących podatnikami.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Zgłoszenie rejestracyjne trzeba złożyć:

- przed dniem dokonania pierwszej sprzedaży towaru lub usługi, opodatkowanej podatkiem VAT,
- przed dniem, w którym podatnik utraci prawo do zwolnienia, tj. po przekroczeniu limitu 200 tys. zł wartości sprzedaży netto w ciągu roku podatkowego (lub – w przypadku rozpoczęcia działalności w trakcie roku – kwoty ustalonej proporcjonalnie do liczby miesięcy, jakie pozostały do zakończenia roku podatkowego),
- przed początkiem miesiąca w którym podatnik rezygnuje ze zwolnienia podmiotowego lub zwolnienia, które przysługuje mu jako rolnikowi ryczałtowemu.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Urząd skarbowy zweryfikuje zgłoszenie i zarejestruje podatnika jako:

- podatnika VAT czynnego lub
- podatnika VAT zwolnionego.

Jeśli w zgłoszeniu podatnik zaznaczył, że chce otrzymać potwierdzenie rejestracji i wpłacił opłatę, to urząd wyda mu potwierdzenie.

- Zarejestrowanym podatnikiem VAT podatnik stanie się najwcześniej w dniu złożenia formularza VAT-R.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Podatnik nie zostanie zarejestrowany, jeśli:

- poda w zgłoszeniu rejestracyjnym dane niezgodne z prawdą,
- jego firma nie istnieje,
- nie można się z nim skontaktować, ani z jego pełnomocnikiem,
- podatnik lub jego pełnomocnik nie stawią się w urzędzie skarbowym, mimo wezwania,
- z informacji urzędu wynika, że podatnik będzie wykorzystywał działalność banków lub spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do przestępstw skarbowych,
- sąd orzekł wobec podatnika zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

Rejestracja dla potrzeb podatku VAT

Rejestracja dla celów VAT jest **bezpłatna**.

Jeśli jednak w zgłoszeniu podatnik zaznaczy, że potrzebuje potwierdzenia rejestracji, to zapłaci

- **170 zł – opłaty skarbowej za potwierdzenie rejestracji (opcjonalnie)** na konto urzędu miasta lub gminy, właściwego dla siedziby urzędu skarbowego, w którym podatnik składa zgłoszenie rejestracyjne
- ***Przykład:** jeśli podatnik wniosek składa do Urzędu Skarbowego w Ciechanowie, opłatę zapłaci na konto Urzędu Miasta Ciechanowa.*

Wykaz podatników VAT – tzw. „biała lista”

Od 1 września 2019 r. działa jeden, kompletny wykaz podatników VAT (tzw. biała lista podatników VAT):

- prowadzony przez Szefa KAS,
- aktualizowany raz dziennie (w dni robocze),
- uwzględnieni podatnicy: zarejestrowani jako czynni lub jako zwolnieni z VAT, wykreśleni z rejestru podatników, przywróceniu do rejestru oraz którym odmówiono rejestracji,
- zawiera m.in. daty rejestracji, odmowy rejestracji albo wykreślenia z rejestru oraz przywrócenia zarejestrowania jako podatnika VAT oraz podstawę prawną tych działań,
- rozszerzenie danych o numery rachunków bankowych podanych w zgłoszeniu identyfikacyjnym/aktualizacyjnym i potwierdzonych systemem STIR.

Cel: ułatwienie dochowania należytej staranności w weryfikacji kontrahentów dla celów VAT.

Wykaz podatników VAT – tzw. „biała lista”

Weryfikacja kontrahenta:

- system generuje potwierdzenie weryfikacji, w tym daty i godziny jej przeprowadzenia,
- weryfikacja przez interfejs API – max 10 zapytań o max 30 podmiotów jednocześnie,

Możliwość złożenia wniosku o usunięcie lub sprostowanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym (innych niż dane osobowe).

Ograniczenie czasowe danych zawartych w wykazie:

- zawiera dane dotyczące rejestracji, wykreślenia, przywrócenia do rejestru podatników najwcześniej od 1 stycznia 2015 r.,
- podmiot jest wykreślany z wykazu po upływie 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym odmówiono rejestracji / wykreślono z rejestru podatników VAT.

Wykaz podatników VAT – tzw. „biała lista”

Wykaz podatników VAT – skutki podatkowe

Od 1 stycznia 2020 zapłata > 15 tys. PLN na rachunek bankowy inny niż podany w wykazie:

- wydatek nie stanowi kosztów uzyskania przychodów na gruncie CIT i PIT,
- obowiązek zmniejszenia KUP lub zwiększenia przychodów (gdy KUP za niskie) – w miesiącu zlecenia przelewu,
- odpowiedzialność solidarna za nieodprowadzony przez sprzedawcę VAT, Dotyczy płatności za dostawy towarów lub usług dokonane przez czynnego podatnika VAT i potwierdzone fakturą,
- 15 tys. PLN (kwota brutto) – jednorazowa wartość transakcji niezależnie od liczby wynikających z niej płatności,
- kwoty w walucie obcej przelicza się na PLN wg średniego kursu NBP z dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji,
- weryfikacja rachunku bankowego na dzień zlecenia przelewu (a nie uznania rachunku kontrahenta),
- ograniczenie nie dotyczy innych form regulowania zobowiązań (takich jak np. kompensata czy cesja wierzytelności).

Wykaz podatników VAT – tzw. „biała lista”

Wykaz podatników VAT – skutki podatkowe. Jak uniknąć sankcji?

Złożyć ZAWIADOMIENIE:

- składane przez nabywcę lub firmę faktoringową,
- do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury,
- w ciągu 3 dni od dnia zlecenia przelewu na niezgłoszony r-k bankowy,
- dane ujmowane w zawiadomieniu: dane zawiadamiającego oraz wystawcy faktury (NIP, nazwa i adres), nr rachunku bankowego na który dokonano zapłaty, wysokość należności zapłaconej na niezgłoszony rachunek, dzień zlecenia przelewu,
- wyłącza skutki w CITi PIT, jak i odpowiedzialność solidarną w VAT.

Zapłata w formule split payment: wyłącza jedynie odpowiedzialność solidarną za nieodprowadzony przez sprzedawcę VAT.